

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Pärnu Maakohus
Otsuse tegemise aeg ja koht	28. oktoober 2008.a Pärnu
Väärteoasja number	4-08-6173
Kohtunik	Teet Olvik
Kohtuistungi sekretär	Anneli Kaljula
Väärteoasi	Ülle Kadarik`u kaebus väärteoasjas Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse vanemkomissar Imre Veber`i poolt 29.05.2008.a tehtud üldmenetluse otsusele nr 2670,08,006865 Liiklusseaduse § 74 ¹⁹ lg 1,2 järgi
Istungil osalenud isikud:	
kaebuse esitajana	Ülle Kadarik (ik 45804224213)
kaebuse esitaja kaitsjana	vandeadvokaadi vanemabi Ants Nõmmik
kohtuvälise menetleja ametnikuna	Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse vanemkomissar Imre Veber

RESOLUTSIOON

Juhindudes Liiklusseaduse § 74¹⁹ lg 1,2; § 74⁷ ning Väärteomenetluse seadustiku § 29 lg 1 p 1, § 132 p 2, § 133-135 kohus otsustas

- 1. Tühistada Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse vanemkomissar Imre Veber`i poolt 29.05.2008.a tehtud üldmenetluse otsus nr 2670,08,006865 täies ulatuses ja teha uus otsus.**
- 2. Süüdi tunnistada Ülle Kadarik Liiklusseaduse § 74⁷ alusel ning mõista karistuseks rahatrahv 15 (viisteist) trahviühikut, so 900 (üheksasada) krooni.**

Rahatrahv tasuda Rahandusministeeriumi a/a-le 10220034796011 AS SEB Pank või a/a-le 221023778606 Swedbank (viitenumber 10220085083456. Kui nõude tasub teine isik, siis selgitusse lisada nimi, kelle eest nõue tasutakse). Nõue rahatrahvi osas loetakse nõuetekohaselt täidetuks, kui isik tasub nõude 30 päeva jooksul alates käesoleva lahendi jõustumisest. Eelnimetatud tähtaja möödumisel rahatrahvi mittetasumisel järgneb sundtäitmine täiendavate kuludega.

Kohtuotsuse lõpposa kuulutamine: 28.10.2008.a.

Kohtuotsus on tutvumiseks kättesaadav: 29.10.2008.a.

Kirjaliku kassatsiooniteate esitamise korral on põhistatud kohtuotsus kohtumenetluse pooltele kohtu kanteleis tutvumiseks kättesaadav alates 07.11.2008.a.

Edasikaebamise kord

Kassatsioonioiguse kasutamisest tuleb kirjalikult teatada Pärnu Maakohtule 7 päeva jooksul alates kohtuotsuse või selle lõpposa kuulutamisest ning kassatsiooni võib esitada Riigikohtule 30 päeva jooksul

alates päevast, mil kohtuotsus on menetluse pooltele kohtus tutvumiseks kättesaadav ning selleks tuleb kasutada advokaadi abi.

Asjaolud ja menetluse käik

06.05.2008.a on koostatud Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna konstaabel Viktor Jürgenson'i poolt väärtteoprotokoll nr AB1002628 selle kohta, et 06.05.2008.a kella 03:10 ajal Pärnu linnas Lao tänaval juhtis Ü. Kadarik mootorsõidukit (VW Caddy Kasten, r/n xxxxxx) olles alkoholihoobes; juhtis mootorsõidukit, mis ei olnud nõuetekohaselt läbinud tehnõilevaatust, millega rikkus Liikluseeskirja (edaspidi LE) § 76 p 1, § 219 nõudeid, pannes sellega toime väärtteot, milline on kvalifitseeritav Liikluseaduse (edaspidi LS) § 74¹⁹ lg 1, § 74⁷ järgi.

29.05.2008.a üldmenetluse otsusega väärtteotasjas nr 2670,08,006865 on Ü. Kadarik'ule määratud eelpoolnimetatud väärtteot toimepanemise eest, kohaldades Karistuseadustiku (edaspidi KarS) § 63 lg 1, LS § 74¹⁹ lg 1 alusel karistuseks rahatrahv 212 trahviühiku ulatuses, so 12 720 krooni. Samuti on kohtuväline menetleja kohaldanud Ü. Kadarik'u suhtes lisakaristust LS § 74¹⁹ lg 2 alusel, so juhtimisõiguse äravõtmist 5 kuuks.

Kaebuse sisu

19.06.2008.a esitas Ü. Kadarik Pärnu Maakohtule kaebuse väärtteotasjas tehtud otsusele taotlusega tema suhtes koostatud otsuse tühistamiseks täies ulatuses alljärgnevatel põhjustel.

06.05.2008.a peatas Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse konstaabel V. Jürgenson kaebaja auto ning väitis, et Ü. Kadarik on alkoholihoobes. Kuna Ü. Kadarik selle väitega ei nõustunud, nõudis ta veres etanoolisisalduse kindlaksmääramist, mistõttu toimetati kaebaja Pärnu kiirabisse Kanali tänavale, kust talt võeti vereproov. Seejärel toimetati politseiametnik võetud vereproovi Pärnu Haigla laborisse, kus seda analüüsiti ning koostati joobeseisundi meditsiinilise tuvastamise akt nr 35, mille kohaselt alkoholi sisaldus veres oli 1,13 promilli. Pärnu Kiirabis võeti Ü. Kadarik'ult vereproov, puhastades esmalt nahka piiritusega. Seega tekkis põhjendatud kahtlus selles, et võetud vereproov säästus piiritusega ning see asjaolu võis mõjutada analüüsi käigus saadud tulemust. Samuti, kuna vereanalüüsi toimetati Pärnu Haigla laborisse politseiametnik ning Ü. Kadarik ei olnud ise selle toiminguga juures, on oht, et kaebaja analüüs võis kellegi teise antud vereanalüüsiga ka segamini minna.

Vastavalt mõõteseaduse (edaspidi MõõteS) § 5 lg 2 peab mõõtetulemuste jälgitavus olema tõendatud riikliku järelevalve käigus, kui mõõtetulemuste alusel tehakse ettekirjutus, määratakse karistus väärtteotasjas või piiratakse erioõigust. Käesoleval juhul koostati Pärnu Haigla laboris tehtud analüüsi mõõtetulemuse põhjal otsus väärtteotasjas ehk määrati karistus väärtteotasjas. Vereanalüüsi etanoolisisalduse kindlaksmääramiseks on õigustatud vaid Eesti Akrediteerimiskeskuselt akrediteeringu saanud laborid. Pärnu Haigla laboril ei ole akrediteeringut. Akrediteeringuta labor aga ei saa tegutseda õigusaktidega reguleeritud valdkondades, kuna akrediteering on sisuliselt tõend labori pädevuse ja võimekuse kohta teatud tegevuste nõuetekohaseks sooritamiseks. Ka Riigikohus on oma lahendis nr 3-1-1-16-08 (08.05.2008.a) asunud seisukohale, et laboratooriumites, kelle pädevust Eesti Akrediteerimiskeskus ei ole hinnanud, ei või veres alkoholi sisaldust määrata. Mõõtmised peab tegema pädev mõõtja, kes kasutab nõuetekohaseid mõõtevahendeid ja järgib asjakohast mõõtemetoodikat. Mõõtja pädevust hindab MõõteS § 5 lg 5 alusel Eesti Akrediteerimiskeskus. Seega on kaebaja seisukohal, et väärtteot toimepanek ei ole tõendatud.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes MõõteS § 5 lg 2 p 2, MõõteS § 5 lg 3, Väärtteomenetluse seadustiku (edaspidi VTMS) § 132 p 3 taotleb kaebuse esitaja tema suhtes koostatud väärtteootsuse tühistamist.

Kohtuvälise menetleja vastus kaebusele

Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse konstaabel Anna Kristiina Tomson oma 01.07.2008.a kirjalikus vastuses Pärnu Maakohtule palub jätta väärtteotasjas vastu võetud otsus muutmata ja Ü. Kadarik'u kaebus rahuldamata. Samuti märgib menetleja, et kohtuväline menetleja soovib esitada oma seisukohad kohtuistungil.

Menetlusosaliste seisukohad kohtuistungil

Kohtuistungil kaebuse esitaja ja tema kaitsja jäid esitatud kaebuse juurde ning palusid Ü. Kadarik'u suhtes koostatud väärtteootsuse tühistamist täies ulatuses tuginedes ennekõike eelpooltoodud Riigikohtu lahendile.

Kohtuistungil kohtuväline menetleja leidis, et kaebaja süü antud väärteo toimepanemises on tõendatud, väärteoasjas tehtud otsus on seaduslik ning palus jätta otsus muutmata ja kaebus rahuldamata. Menetleja on seisukohal, et kaebaja teos esinesid väärteo tunnused, so Ü. Kadarik oli tarbinud alkoholi. Kohtuväline menetleja on seisukohal, et väärteo toimepanemine Ü. Kadarik`u poolt on tõendatud muude tõenditega.

Pärnu Maakohtu seisukoht

VTMS § 123 kohaselt arutab kohus väärteoasja täies ulatuses, sõltumata esitatud kaebuse piiridest, kontrollides kohtuvälise menetleja otsuse tegemise aluseks olnud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid. VTMS §-s 133 on loetletud küsimused, millised selgitab kohus välja kaebuse lahendamisel. VTMS §-s 150 on loetletud väärteomenetlusõiguse olulised rikkumised.

Kohus, vaadanud läbi kaebuse, asjas kogutud kirjalikud materjalid ning kuulunud ära osapoolte seletused, leidis, et Ü. Kadarik`u kaebus on põhjendatud ning kuulub rahuldamisele.

Käesolevas väärteoasjas puudub vaidlus selle üle, kas Ü. Kadarik`u poolt juhitalval sõidukil oli korraline tehniline ülevaatus läbitud või mitte. Kaebaja on tunnistanud, et oli ülevaatus unustanud. Kohtule esitatud kirjalikust tõendist kaebaja poolt kasutatava mootorsõiduki Volkswagen Caddy Kasten (r/n 812 MFT) tehnilise ülevaatus kohta nähtub, et sõiduk oli tehnilise ülevaatus läbinud 04.05.2006.a ning tema järgmine kohustuslik ülevaatus oli määratud aprilliks 2008.a. Kuivõrd kaebaja peeti kinni 06.05.2008.a, so pärast peale 2008.a aprillikuud, oli tema poolt sõiduki kohustusliku tehnilise ülevaatus tähtaeg mööda lastud, millega ta rikkus LS § 74⁷ nõudeid.

Rikkumise osas, mis puudutab mootorsõiduki juhtimist alkoholijoobe seisundis asus kohus järgmisele seisukohale:

Väärteomenetlusega on tuvastatud, et kaebaja, so Ü. Kadarik`u, juhitud mootorsõiduk peatati kinni Pärnus, Lao tänaval 06.05.2008.a kell 3.10. Mõõtevahendiga LION SD-400 on Ü. Kadarik`ul tuvastatud alkoholijoobe 0,45 mg/l kohta. Joobe tuvastamise kohta on Lääne Politseiprefektuuri Pärnu Politseiosakonna konstaabli V. Jürgenson`i poolt koostatud protokoll alkoholijoobe tuvastamise kohta indikaatorvahendi või mõõteriista kasutamisel. Lisaks mõõtevahendiga joobeseisundi tuvastamisele on joobetunnustena ära toodud veel silmade sidekestade punetus, silmade läikivus ning alkoholi lõhna esinemine suust, riidel ja sõidukis. Samas on aga täheldatud, et kinnipeetu aja ja koha talumine oli selge, tema väljumine sõidukist normaalne, meeololu rahulik ning kõne selge. Ü. Kadarik on omakäelise seletusena lisanud väärteoprotokollile, et ta ei ole joobes, kuid on tunnistanud, et sõiduki tehniline ülevaatus oli tegemata. Joobe tuvastamise protokollile on kaebaja omakäeliselt lisanud, et „ta ei nõustu kohapealse alkoholijoobe seisundi tuvastamisega“ ning „ei loobu joobeseisundi meditsiinilisest tuvastamisest ja vereproovis alkoholisisalduse määramisest“.

06.05.2008.a Lääne Politseiprefektuuri Pärnu Politseiosakonna korrakaitsetalituse konstaabli V. Jürgenson`i poolt koostatud saatekirjast nähtub, et Ü. Kadarik suunati vastavalt tema taotlusele joobeseisundi tuvastamiseks Sihtasutusse Pärnu Haigla. Nimetatud asutuses on joobeseisundi meditsiinilise tuvastamise akti nr 35 alusel tuvastatud Ü. Kadarik`ul alkoholijoobe 1,13 promilli alkoholisisaldusega veres.

Kohtu hinnangul ei saa nimetatud joobeseisundi tuvastamisega lugeda kaebaja joobeseisundis olekut tuvastatuks ning seda alljärgneval põhjusel. Nõustuda tuleb kaebaja ning tema kaitsja seisukohaga, mille kohaselt tuleb alkoholisisalduse määramisel veres lähtuda Mõõteseadusest. Mõõts § 5 lg 2 p 2 kohaselt peab riikliku järelevalve käigus, kui mõõtetulemuste alusel tehakse ettekirjutus, määratakse karistus väärteoasjas või piiratakse eriõigust, olema mõõtetulemuse jälgitus tõendatud. Samas saab mõõtetulemus olla aga jälgitav üksnes juhul, kui mõõtmised on teinud pädev mõõtja, kes kasutab nõuetekohaseid mõõtevahendeid ja jälgib asjakohast mõõtemetoodikat. Mõõts § 5 lg 3 kohaselt hinnatakse ja tõendatakse mõõtja pädevust akrediteerimise või erialase pädevuse hindamise ja tõendamise teel.

Vastavalt Riigikohtu lahendile 3-1-1-16-08 ei saa laboratooriumites, milliste pädevust Eesti Akrediteerimiskeskus ei ole hinnanud, alkoholisisaldust veres määrata. 06.05.2008.a SA Pärnu Haigla laboril eeltoodud akrediteering puudus, mistõttu tuleb asuda seisukohale, et Ü. Kadarik`u vere alkoholisisalduse määramisel ei olnud mõõtetulemuse jälgitavus tõendatud ning joobeseisundi meditsiinilise tuvastamise akt ei ole tõendina usaldusväärne.

Vabariigi Valitsuse 02.04.2001.a määrusega nr 120 kinnitatud joobeseisundi tuvastamise ja joobeastme määramise ning joobeastme määramise otsuse vaidlustamise korra p 14 p 1 kohaselt võib arst küll valida iseseisvalt teadusliku meetodika, sealhulgas laboratoorsed meetodid, mille alusel uurida joobeseisundi

meditsiiniliseks tuvastamiseks arsti juurde toimetatud isikut, kuid sama Korra § 15 p 2 kohaselt saab arsti poolt joobeseisundi meditsiinilist tuvastamist ilma veres alkoholisalduse kindlaksmääramiseta lugeda seaduslikuks üksnes juhul, mil isik on joobeseisundi meditsiinilise tuvastamise aktis allkirjaga kinnitanud, et ta ei taotle joobeseisundi meditsiinilisel tuvastamisel alkoholisalduse kindlaksmääramist enda veres või mil isik on keeldunud vereproovi andmisest. Käesoleval juhul ei ole Ü. Kadarik loobunud alkoholisalduse määramisest enda veres ega keeldunud vereproovi andmast, lisades omakäelise sellekohase taotluse protokollile alkoholihoobe tuvastamise kohta indikaatorvahendi või mõõteriista kasutamisel. Nimetatud asjaolust tulenevalt ei ole alkoholihoobe tuvastamine teiste meetoditega lubatav. Kuna käesoleval ajal ei ole Ü. Kadarik`u joobeseisundit enam võimalik tõendada, tuleb Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna otsus väärtasjas nr 2670,08,006865 tühistada ning väärtemenetlus lõpetada.

Tulenevalt eeltoodust ning juhindudes VTMS § 132 p 3 kohas leiab, et Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonna korrakaitsetalituse vanemkomissar I. Veber`i poolt 29.05.2008.a tehtud üldmenetluse otsus nr 2670,08,006865 Ü. Kadarik`u karistamises LS § 74¹⁹ lg 1,2 järgi kuulub tühistamisele täies ulatuses ning väärtemenetlus kuulub lõpetamisele VTMS § 29 lg 1 p 1 alusel.

Samas tuleb aga Ü. Kadarik tunnistada süüdi LS § 74⁷ alusel toimepandud õiguserikkumises. Karistuse kohaldamisel arvestas kohus seda, et Ü. Kadariku käitumises puuduvad karistust kergendavad või raskendavad asjaolud. Viimase viie aasta jooksul ei ole teda väärtekorras karistatud. Kohtu hinnangul tuleb teda karistada rahatrahviga sanktsiooni keskmises määras.

Teet Olvik
Kohtunik